

Jeg haaber imidlertid, at man vil være villig til at udstrække det til alle Laan, en meget væsentlig Forskjel vil det næppe gjøre. For mig staar det nemlig som et Gode at blive af med hele denne Skat, og det ikke alene i de 2½ Aar, men ogsaa om der kunde være Udfigt til, at vi for bestandig kunde blive den vnit. Ved Fremlæggelsen af dette Lovforslag tillod jeg mig iøvrigt at henlede Opmærksomheden paa forskjellige andre Ting, som det kunde være ønskeligt at faae medoptaget i Loven, men jeg har ikke taget dem med for ikke at vanskeliggjøre disse Hovedpunkters Bedtagelse. Jeg skal bemærke, at jeg den Gang udtalte mig udforsligt om to Punkter, som jeg mente burde tages under Overveielse. Jeg skal nævne dem. Det ene var, at det er en meget betøstelig Ting for mindre Eiendomsbesiddere at faae Laan optagne i det Hele taget i deres Eiendom, idet der gaar Uforholdsmæssigt med i Forhold til Laanets Størrelse til Udgifter til Dokumentsskrivning, Stempel-Thinglæsningsgebyr og til Taxation og jeg henstillede ved Fremlæggelsen, om det ikke var muligt, at der kunde optages i Loven Bestemmelser om, at Overformhønderiet og andre offentlige Institutioner kunde være berettigede til at konvertere — jeg taler ikke om nye Laan, men kun om ældre — i den Tidsfrist, her er givet, naar der for disse ældre Laan iforveien forelaa tilstrækkelig gode Taxationsforretninger, og Laanene ikke gik ud over en Sum af 2,000 Kr. pr. Tønde Hartkorn, idet jeg navnlig mener, at der i den sidste Snæs Aar næppe foreligger nogen Taxationsforretning, der ikke naaer til en Værdi af 6,000 Kr. pr. Tønde Hartkorn, og der vilde saaledes kun være Tale om at udlåne indtil 1/3 af den mindste Taxationssum. Dette vilde lette Sagen meget beehdeligt for de mindre Eiendomsbesiddere, idet en Mand, der skal laane 3—4,000 Kr., næppe kan tjene hønderligt ved at konvertere af 4½ pSt.'s Laan til 4 pSt., naar han skal bære alle de Byrder, som ellers ere forbundne med Optagelse af Laan. Den anden Ting, jeg tillod mig at henlede Opmærksomheden paa, var det, at i Diebliffet ere de fleste Jordbrugere, der have Laan i deres Eiendomme saaledes stillede, at de meget vanskelig kunne drage Nytte af Konverteringsloven, idet nemlig alle offentlige Institutioner efterhaanden have antaget den

Bane, idet de udlåne deres Benge, at forbeholde for sig selv en Opfigelsesfrist af Laanet af tre Maaneder, hvorimod de forbyde deres Debitorer at tilbagebetale deres Gjæld med mindre Barsel end et helt Aar. Følgen deraf er, at i dette Diebliff er der ikke en eneste Jordbruger, der har jaadanne offentlige Laan, som er i Stand til at faae sine Laan konverterede førend om 1½ Aar, førend Juni Termin 1888, idet nemlig Fristen til at kunne opfige Laanet til næste December i dette Diebliff er forbi. De kunne nu ikke opfige Laanene før til Juni Termin 1888, og følgelig skal en Mand for at have Mod til at opfige sit Laan i Mellemtiden fra nu til Juni Termin 1887, altsaa 1 til 1½ Aar forud, sikkre sig, at han til den Tid kan faae en Kapital, hvilket selvfølgelig om trent er umuligt. De Kapitaler, der nu ere paa Markedet og formentlig ville komme der i Juni og December Termin næste Aar, ere de faktisk ude af Stand til at benytte, saafremt der ikke vises Smødefommen af de offentlige Institutioner, idet Debitorerne ellers ikke kunne faae Ret til at tilbagebetale deres Laan. Nu tvivler jeg ikke om, at de offentlige Institutioner ville vise en saadan Smødefommen, men behageligt vilde det være, om man havde Ret til at forbyde det. Det kan maaste være vanskeligt at optage noget Sligt i Loven, men kan det ikke ske, forekommer det mig, at Omtalen af denne Sag her i Dag maaste kunde lede til, at den høitæredede Finanzminister vilde forsøge administrativt at forsikkre Jordbrugernes Ret til, naar de ville tilbagebetale deres Laan, da at maatte gjøre det med en rimelig Frist. Hvad der i dette Tilfælde kan kaldes en rimelig Frist, tror jeg, at man, uden Forurettelse til nogen Side, kan sige at være det, at Debitorer bør kunne opfige sit Laan med samme Tidsfrist som den, Kreditor forbeholder sig selv. Foruden de offentlige Institutioners Kapitaler er der en Mængde private Kapitaler, der staa ude med en lignende Frist, men jeg tror nok at turde sige, at i Reglen ere de private Laangivere mildere overfor Laantagerne end de offentlige Institutioner, og naar de private Laangivere i de senere Aar ere komne ind paa den Wei at formalere deres Obligationer paa samme Maade som de offentlige Institutioner, tror jeg ikke, det ligger deri, at man egentlig har i Siinde fra de private Kapita-